

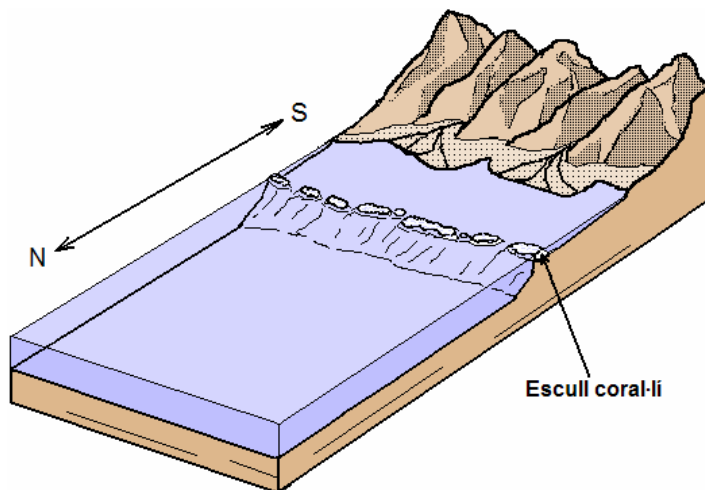

3.1 LA QUÍMICA DE LA CALÇ

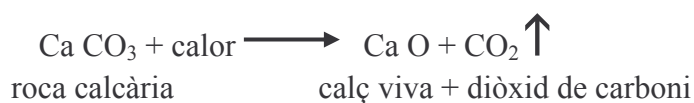
La roca calcària

La matèria primera de la fabricació de calç és la roca calcària o pedra calar, formada principalment per carbonat de calci. És una roca sedimentària molt abundant. Al Bages n'hi ha de tres tipus:

- **Calcària coral·lina.** Procedeix dels esculls de corall que es van formar al mar que ocupava el centre de Catalunya i s'obria al Cantàbric entre 35 i 42 milions d'anys enrera. Són masses rocoses gruixudes que formen una franja que travessa el Bages des del Moianès fins al sud de Manresa.
- **Calcària nummulítica.** És una roca fossilífera formada principalment per closques de nummulits, uns animals marins extingits. S'explota actualment al sud del Bages com a pedra de construcció.
- **Calcària lacustre.** Es va dipositar al fons de llacs d'aigua dolça que es van formar a la conca endorreica que ocupà el que havia estat l'antic mar, per tant, és menys antiga que les anteriors i forma capes horitzontals extenses i normalment no gaire gruixudes.

La **roca calcària** està formada principalment per carbonat de calci. Aquest compost químic, a una temperatura propera als 1.000°C es descomposa en diòxid de carboni, que passa a l'atmosfera, i òxid de calci, anomenat popularment **calç viva**:

La calç viva posada en aigua reacciona desprenent calor i formant hidròxid de calci, anomenat **calç apagada**, que té un aspecte pastós. La calor que origina aquesta reacció pot fer bullir l'aigua, i fer saltar esquitxos molt perillosos si cauen als ulls:

La calç apagada ja es pot utilitzar. En contacte amb l'aire va absorbint el diòxid de carboni de l'atmosfera i es converteix en carbonat de calci, torna a tenir la composició química de la roca calcària:

